

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3660/22
25.5.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Сање Пејовић, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Величко Пејчиновић, адвокат из Београда, Булевар Арсенија Чарнојевића 51/38, против тужене Републике Србије-Министарства одбране, кога заступа Војно правобранилаштво из Београда, Поштански фах 2, 11105 Београд, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 1523/16 од 12.04.2022. године, у седници одржаној 25.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 1523/16 од 12.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1523/16 од 12.04.2022. године, ставом првим изреке одбачена је као недопуштена тужба тужиоца у делу којим је тражио да се утврди да је између тужиоца, као купца и тужене, као продавца, закључен уговор о откупу стана који се налази у ..., стан ... по структури једноипособан, укупне површине 48 м² и у делу у ком је тражио да се утврди да је тужилац откупну цену стана у износу од 590.000,00 динара уплатио дана 12.01.1992. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у преосталом делу којим је тражено да тужена призна и трпи да се тужилац у надлежном катастру укњижи као власник стана на ... у улици ..., стан број ..., са уделом 1/1. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 61.500,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац због битне повреде одредаба парничног поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 386 у вези са чланом

402 ЗПП (“Сл.гласник РС” бр. 72/2011 са изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да је жалба неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је 03.04.1985. године закључио уговор о коришћењу стана број ... са Командом одбране Града Београда-Орган за стамбене послове Београд, којим је према члану 1 тужиоцу, као носиоцу станарског права предат на коришћење стан број ... у ... у .... Тужилац је 13.01.1992. године Војној пошти ... поднео захтев за откуп означеног стана који је регистрован под бројем 147/51, а 07.02.1992. године је уплатио износ од 290.000,00 динара на име цене откупа тог стана. Уговором о замени стана који је закључен 08.07.1992. године између ББ и тужиоца, ББ је заменио свој стан у улици ... са станом АА, овде тужиоца који је налази у ... у ... Правноснажном пресудом истога суда П 51989/10 од 17.06.2013. године, одбијен је захтев тужиоца ББ да се утврди да је по основу уговора о замени станова од 08.07.1992. године закљученог са овде тужиоцем, стекао право својине стана у ... број ... у ...

Према наводима тужиоца поднео је захтев за откуп стана Војном стамбеном фонду а добио је усмени налог, не сећа се од кога, да уплати на име откупа стана 290.000,00 динара и то је учинио у фебруару 1992.године. Након тога је чекао позив за закључење уговора о откупу стана који није стигао, у међувремену је напустио војску.

Полазећи од тога да се тужбом тражи да се утврди да је између тужиоца, као купца и тужене, као продавца закључен уговор о откупу предметног стана и да је тужилац откупну цену стана у износу од 590.000,00 динара уплатио дана 13.01.1992. године, што представља захтев за утврђење чињеница, првостепени суд је с позивом на члан 194 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке.

У погледу захтева за утврђење да је тужена дужна да призна и трпи да се тужилац у надлежном катастру укњижи као власник на предметном стану са уделом 1/1, имајући у виду одредбе Закона о стамбеном обезбеђивању у Југословенској Народној Армији, Закона о становању и Закона о промету непокретности, првостепени суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Донета одлука је резултат правилне примене материјалног права на правилно утврђено чињенично стање, а за такву одлуку су дати јасни, непротивречни и потпуни разлози које овај суд у свему прихвата.

Правилно првостепени суд полази од тога да је чланом 194 ЗПП, прописано између осталог да тужба за утврђење може да се поднесе ради утврђивања постојања односно непостојања чињенице ако је то предвиђено законом или другим прописом што овде није случај, па утврђење да је уговор о откупу стана закључен и да је 13.01.1992. године исплаћена откупна цена у износу од 590.000,00 динара, представља утврђење чињеница, што не може бити предмет тужбе за утврђење.

Код садржине цитиране одредбе члана 194 ЗПП и околности да не постоји посебан пропис по коме би означене чињенице биле предмет утврђења, без значаја су наводи жалбе да су чињенице чије се утврђење тражи елементи неког правног односа.

Правилно првостепени суд закључује да је неоснован тужбени захтев за трпљење туженог да тужилац право власништва на предметном стану упише у јавну књигу. Према становишту жалбеног суда, правилно првостепени суд полази од тога да је основно начело уговорног права да се уговор закључује сагласним изјавама воље уговорних страна о битним елементима уговора, да слободна и озбиљна изјава воље није могла бити изјављена конклюдентно с обзиром на прописану писану форму за закључење уговора о откупу стана, што значи да није постојао ваљан правни основ за стицање права власништва тужиоца откупом тога стана, као што правилно закључује да приложена признаница о уплати износа од 290.000,00 динара, не представља исправу подобну за закључење уговора јер не испуњава услове у смислу члана 72 Закона о облигационим односима.

Код непостојања правног основа за откуп предметног стана и чињенице да сагласно закљученом уговору о размени од 08.07.1992. године, тужилац већ од 20.07.1992.године није у поседу предметног стана, односно вршио станарско право на том стану, без значаја за правилност донете одлуке су наводи жалбе да тужилац није самовољно уплатио откупну цену стана, већ је у свему поступио према Информацији о условима откупа станова из стамбеног фонда ЈНА коју је донео надлежни секретар ССНО.

Остали наводи жалбе су били предмет оцене, али како нису од значаја за доношење другачије одлуке нису посебно образлагани.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка, која је резултат правилне примене члана 154, 155 ЗПП, а правилност такве одлуке жалбеним наводима није доведена у сумњу.

Из изложених разлога применом члана 390 ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Сања Пејовић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић